Sărac e cel ce se simte sărac, căruia îi trebuie neapărat mai mult decît are. (M. Eminescu)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

16 septembrie 2011

Anul X

nr. 34 (389)

8 pagini – 3 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Republica Moldova şi China au semnat un memorandum de cooperare între procurori

pag. 3

Libertatea religiei şi a credinţei în Moldova: Progrese şi provocări

pag. 4

Recruţii şi militarii din Transnistria, cetăţeni ai R. Moldova – ostatici în propria ţară

pag. 5

Vlad Filat la Helsinki: R. Moldova nu are timp nici să meargă, nici să fugă...

„Republica Moldova nu are timp nici să meargă, nici să fugă. Noi avem nevoie să facem un salt, de aceea asistenţa dvs. este extrem de importantă pentru noi", i-a spus premierul Vlad Filat ministrului Afacerilor Externe al Finlandei, Heidi Hautala, în cadrul unei întrevederi ce a avut loc recent, la Helsinki.

Premierul moldovean i-a mulţumit ministrului finlandez pentru suportul acordat ţării noastre, în special, pentru ajutorul acordat de Finlanda Republicii Moldova prin intermediul Iniţiativei „Europa Extinsă" (Wider Europe Initiative). În cadrul acestei iniţiative, în perioada 2009-2013, Moldova beneficiază de ajutor finlandez în valoare de 3,5 milioane de euro.

În context, Vlad Filat a menţionat că este cunoscut faptul că Finlanda este cea mai bună din Europa în domeniul securităţii alimentare şi a solicitat sprijin în acest domeniu. De asemenea, oficialul moldovean a optat pentru preluarea de către R. Moldova a experienţei finlandeze în reformarea justiţiei şi a domeniului educaţiei. În context, Heidi Hautala a exprimat disponibilitatea ţării sale de a delega la Chişinău experţi, care să ajute ţara noastră la aplicarea celor mai bune practici finlandeze.

Tot la Helsinki, premierul Vlad Filat a avut o întrevedere cu omologul său finlandez Jyrki Katainen, după care cei doi oficiali au susţinut o conferinţă de presă.

În luarea sa de cuvînt, Jyrki Katainen a spus că ştie despre eforturile pe care le depune Republica Moldova pe calea integrării europene. „Finlanda, ca şi celelalte state membre ale Uniunii Europene, este mulţumită de ceea ce aţi reuşit să faceţi pînă acum în ţara dvs. Ştiu că nu este uşor de aplicat standardele europene, dar R. Moldova a făcut un pas mare inclusiv la capitolul liberalizarea economiei", a spus premierul finlandez.

În acest sens, oficialul a spus că îşi doreşte ca relaţiile bilaterale, inclusiv economice, să se dezvolte ascendent.

La rîndul său, Vlad Filat a spus că R. Moldova are mari aşteptări de la Summit-ul Parteneriatului Estic, dar şi că depune eforturi pentru a lansa cît mai curînd negocierile privind Acordul de Comerţ Liber Aprofundat şi Comprehensiv. Totodată, oficialul a vorbit şi despre procesul de negocieri privind liberalizarea regimului de vize cu UE.

La 12 septembrie, la Helsinki, a avut loc business-seminarul Moldova-Finlanda, la care au participat peste 40 de oameni de afaceri din Republica Moldova şi peste 20 de reprezentanţi ai celor mai mari companii din Finlanda. Printre companiile finlandeze prezente la seminar s-au numărat: TeliaSonera, Amanda Capital, Finnfoam, Finnvera, Hubconcepts, Honkarakenne, Merasco Capital.

Precizăm că prim-ministrul Vlad Filat a efectuat în perioada 11-14 septembrie o vizită oficială în ţările scandinave – Republica Finlanda, Regatul Suediei şi Regatul Norvegiei. În cadrul vizitei, premierul a fost însoţit de o delegaţie guvernamentală şi de oameni de afaceri din Republica Moldova.

O delegaţie a Parlamentului chinez în vizită oficială în Moldova

O delegaţie a Parlamentului chinez, condusă de vicepreşedintele Comitetului Permanent al Marii Adunări Naţionale a Reprezentanţilor Poporului Chinez, s-a aflat, în aceste zile, într-o vizită oficială în Republica Moldova. După ce, delegaţia a avut o întrevedere cu premierul Vlad Filat, oficialii chinezi s-au întîlnit cu preşedintele interimar, Marian Lupu. Oaspeţii din China au efectuat şi o excursie prin centrul Capitalei. Au vizitat complexul Catedralei „Naşterea Domnului" de unde s-au ales şi cu un cadou din partea Bisericii Ortodoxe.

Delegaţia chineză a avut o întrevedere cu prim-ministrul Filat. Acesta a exprimat gratitudine părţii chineze pentru suportul acordat ţării noastre, menţionînd despre relaţiile bilaterale foarte bune.

Vlad Filat, prim-ministrul RM: „Urmează ca aceste relaţii foarte bune să aibă rezultat şi în domenii cum ar fi cel economic".

Vlad Filat s-a referit, în special, la proiectele comune desfăşurate în domeniile infrastructurii, telecomunicaţiilor, agricol şi altele. Premierul s-a pronunţat pentru dinamizarea schimburilor economico-comerciale. În context, s-a discutat despre promovarea vinurilor moldoveneşti pe piaţa chineză şi necesitatea lansării unor acţiuni comune în acest sens. La rîndul său, oficialul chinez a apreciat calitatea vinurilor moldoveneşti, precizînd că în 2010 exportul de vinuri moldoveneşti pe piaţa chineză a crescut de 7 ori.

Sang Guowei, vicepreşedintele Comitetului Permanent al Marii Adunări Naţionale - China: Vinul moldovenesc nu este mai prejos ca şi calitate decît cel francez, de aceea, trebuie să-l facem mai cunoscut pe piaţa chineză.

Oficialul chinez a precizat că, în anul 2010, schimburile comerciale moldo-chineze au crescut cu 15% faţă de anul precedent, iar exporturile Moldovei în China au fost dublate. Oaspetele a subliniat că Moldova şi China au o perspectivă bună în plan economic şi a lansat un şir de propuneri de colaborare.

Delegaţia chineză a avut o întrevedere şi cu preşedintele Parlamentului, preşedintele interimar Marian Lupu. După care membrii delegaţiei au efectuat o excursie prin centrul Capitalei. Ei au vizitat Catedrala „Naşterea Domnului". S-au interesat de cultura Bisericii Ortodoxe şi istoricul complexului catedral din Chişinău. Vicepreşedintele Parlamentului Chinez a primit, în dar, o icoană a Maicii Domnului, pe care a ales-o personal.

Sang Guowei, vicepreşedintele Comitetului Permanent al Marii Adunări Naţionale - China: „Maica Domnului reprezintă mila, pacea şi dezvoltarea omenirii".

Flash

Moldova doreşte să urgenteze procesul de conectare la reţeaua europeană a operatorilor de sistem de transport a energiei electrice ENSTO-E

Potrivit comunicatului Serviciului de presă al Ministerului Economiei, despre aceasta a declarat viceministrul Economiei, Ilarion Popa în cadrul întrevederii cu preşedintele Băncii Europene de Investiţii, Philippe Maystadt. Viceministrul Economiei a comunicat că Moldova ar putea în 3-5 ani să pregătească sistemul energetic pentru aderare la ENSTO-E. Potrivit formulei în vigoare, Moldova ar fi inclusă alături de Ucraina, pentru aceasta fiind necesar 15-20 de ani.

Ilarion Popa a subliniat că Guvernul Moldovei, în parteneriat cu Banca Mondială, lucrează la planul şi conceptul de modernizare a sistemului său energetic, ceea ce ar putea uşura aderarea ţării la ENSTO-E. Potrivit viceministrului Economiei, Moldova planifică, cu susţinerea financiară a UE, să construiască o linie electrică Bălţi - Suceava pentru interconectarea la sistemul de energie electrică din România. În plus, se planifică realizarea unui proiect de reabilitare a reţelelor de transport a energiei electrice.

Poliţia rutieră a deconectat semafoarele cu verde intermitent

Semafoarele cu verde intermitent la dreapta instalate la intersecţiile din Chişinău nu mai funcţionează. Dispozitivele luminoase au fost deconectate de Direcţia poliţiei rutiere, care vrea să instaleze indicatoare cu săgeată verde la dreapta. Asta deoarece actualele aparate nu sînt ajustate la regulamentul circulaţiei rutiere.

Semafoarele cu verde intermitent au fost instalate în luna iulie pe o perioadă nedeterminată, însă acum mai funcţionează doar cîteva.

Edilul Capitalei, Dorin Chirtoacă, a cerut să fie expediat un demers către Direcţia poliţiei rutiere în vederea reconectării semafoarelor. „Dispozitivele luminoase trebuie repuse în funcţiune, oricum legislaţia va fi modificată. Păcat că după ce au fost instalate şi testate, trebuie să revenim la situaţia anterioară", a remarcat primarul general.

Amintim că semafoarele au fost instalate la intersecţiile din Chişinău pentru a fluidiza traficul rutier. Indicatoare luminoase se află în permanentă stare de verde intermitent, cu viraj spre dreapta. Acest lucru presupune că şoferul poate vira la dreapta chiar dacă semaforul principal indică culoarea roşie.

Doar 1% din populaţie are un trai decent fără probleme

Fiecare al doilea moldovean consideră că are o situaţie economică foarte slabă. Potrivit datelor „Barometrului Opiniei Publice" din luna mai a acestui an, aproximativ 56 la sută din populaţie este nemulţumită de situaţia economică din ţară. Mai mult, fiecare al patrulea moldovean se consideră sărac.

Numai 18 la sută dintre persoanele chestionate sînt de părere că situaţia economică a Moldovei s-a îmbunătăţit. 37 la sută consideră că nimic nu s-a schimbat în comparaţie cu anii trecuţi, iar 40 la sută spun că situaţia economică s-a înrăutăţit.

Potrivit directorului Institutului de Politici Publice, Arcadie Barbăroşie, ponderea celor care cred că situaţia s-a agravat este în creştere cu 8%, faţă de datele barometrului din noiembrie 2010.

În ce priveşte securitatea economică, datele sondajului arată că ea continuă să fie o problemă principală pentru Moldova.

Numai 1% dintre moldovenii intervievaţi declară că au un trai decent fără probleme. 64 la sută au spus că lucrurile stau prost la acest capitol şi că veniturile acumulate le ajung doar pentru strictul necesar, iar fiecare al treilea moldovean s-a declarat foarte sărac.

Noi prevederi legislative privind drepturile de autor pentru muzicieni

Drepturile de autor pentru interpreţii şi producătorii de înregistrări muzicale au fost prelungite cu 20 de ani în Uniunea Europeană, potrivit unei legi adoptate, luni, 12 septembrie, în Consiliul Europei.

Statele membre au adoptat o legislaţie care vizează creşterea nivelului de protejare a artiştilor interpreţi sau executanţi, prin recunoaşterea contribuţiei lor artistice şi creative, trecîndu-se de la 50 la 70 de ani.

Potrivit Consiliului Europei, „în general, artiştii interpreţi sau executanţi îşi încep cariera de tineri şi se întîmplă frecvent ca durata actuală a protecţiei (a drepturilor de autor n.r.), de 50 de ani, să nu fie suficientă pentru a le proteja execuţiile pe tot parcursul vieţii", ceea ce face ca unii dintre ei să piardă o parte din venituri chiar spre finalul vieţii lor.

Noile prevederi presupun luarea unor măsuri astfel încît artiştii care şi-au transferat drepturile exclusive producătorilor de fonograme să beneficieze de prelungirea duratei de protecţie şi să poată să-şi recupereze drepturile în anumite condiţii.

Statele membre ale Uniunii Europene au la dispoziţie doi ani pentru a introduce noile prevederi în legislaţia naţională.

Nici de această dată nu s-a reuşit alegerea preşedintelui CSJ

Răsturnare de situaţie în cazul desemnării unei candidaturi la funcţia de preşedinte al CSJ. Doi candidaţi la această funcţie s-au retras de pe liste, în cursă rămînînd fostul preşedinte al CSJ Ion Muruianu, demis de Parlament, şi preşedintele interimar al Curţii, Raisa Botezatu. În urma procedurii de votare, membrii CSM nu au putut vota nici o candidatură.

Membrii Curţii s-au expus cu 2 voturi pro şi 7 împotriva candidaturii Raisei Botezatu, în timp ce pentru Ion Muruianu nu a votat nici un membru, urmînd ca alegerile repetate să aibă loc în luna octombrie. Potrivit legislaţiei, şeful CSJ este desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii, candidatura căruia este supusă votului în Parlament. Cu o majoritate simplă, şeful CSJ este instituit de Parlament pentru un mandat de 4 ani.

Cei doi pretendenţi la funcţia de preşedinte al CSJ, în persoana actualului preşedinte al CSM Nicolae Timofti şi vicepreşedintelui CSM Constantin Gurschi au anunţat despre retragerea

candidaturilor lor. Astfel, s-a lăsat culoar liber doar pentru doi candidaţi.

Preşedintele Curţii Supreme de Justiţie Ion Muruianu a fost demis în iulie curent. Decizia a fost luată de Consiliul Superior al Magistraturii. Pentru demisia lui Ion Muruianu au votat 8 din cei 12 membri ai Consiliului Superior al Magistraturii.

Decizia Consiliului Superior al Magistraturii de a-l demite pe Ion Muruianu a ajuns cu viteza luminii în Parlament. La propunerea lui Mihai Ghimpu, deputaţii l-au demis pe I. Muruianu cu votul tuturor celor prezenţi în sală.

Ministerul Justiţiei solicită reformarea justiţiei

Ministerul Justiţiei a iniţiat procesul de elaborare a Planului de acţiuni pentru implementarea Strategiei de reformare în sectorul justiţiei.

Ministerul de ramură solicită tuturor instituţiilor responsabile să se implice în elaborarea Planului de acţiuni pentru implementarea Strategiei de reformare în sectorul justiţiei. Instituţia a iniţiat procesul elaborării acestui plan, invitînd toate instanţele judecătoreşti, organele de anchetă penală, cele ale procuraturii, avocaţii, notarii, ministerele şi celelalte instituţii ale autorităţii publice centrale, dar şi pe reprezentanţii societăţii civile interesaţi de realizarea unei reforme reale şi profunde a justiţiei în Republica Moldova, să contribuie cu propuneri ce ar putea asigura implementarea strategiei, după adoptarea acesteia în Parlament.

Planul de acţiuni va cuprinde măsuri concrete şi fundamentarea financiară corespunzătoare pentru realizarea întregului ansamblu al reformelor prevăzute de Strategia de reformare a sectorului justiţiei.

În acest sens, Ministerul Justiţiei roagă instituţiile vizate să-şi formuleze propunerile într-un format unic, accesibil pe Internet la adresa: www.justice.gov.md, care va asigura ulterior o compilare eficientă a tuturor ideilor şi recomandărilor într-un document comprehensiv. Termenul limită pentru prezentarea acestora este data de 23 septembrie.

Proiectul Strategiei de reformare a sectorului justiţiei a fost aprobat de Guvern pe 7 septembrie, urmînd să fie dezbătut şi aprobat în plenul Parlamentului pînă la sfîrşitul lunii octombrie.

Au intrat în vigoare sancţiuni pentru neplătitorii de contribuţii de asigurări sociale de stat obligatorii

Începînd cu 12 august 2011, au intrat în vigoare unele modificări şi completări operate în Codul contravenţional al Republicii Moldova care prevăd sancţiuni administrative pentru nerespectarea actelor normative ce reglementează sistemul public de asigurări sociale, potrivit unui comunicat al Casei Naţionale de Asigurări Sociale (CNAS).

Astfel, persoanele fizice, care se regăsesc în una din situaţiile: de avocat, de notar, de executor judecătoresc, de mediator şi activează în baza licenţei fără a fi înregistrat ca plătitor de contribuţii de asigurări sociale de stat vor fi amendate în corespundere cu Codul contravenţional.

Totodată, se aplică sancţiuni şi persoanelor cu funcţie de răspundere, care nu vor prezenta, în termenul prevăzut de legislaţie, declaraţiile privind calcularea şi utilizarea contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii (F 4BASS) şi documentele ce se referă la ţinerea evidenţei individuale (REV).

Noile modificări, operate în Codul contravenţional, mai conţin pedepse ce se referă la folosirea unui cod personal de asigurare socială străin sau fals, precum şi pentru neincluderea codului personal de asigurare socială în documentele privind evidenţa nominală a asiguraţilor.

Colaboratorii Casei Naţionale de Asigurări Sociale şi ai subdiviziunilor teritoriale sînt împuterniciţi să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale care, ulterior, se vor remite spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

88 de deţinuţi nu vor ieşi la libertate niciodată

88 de deţinuţi din penitenciarele din Republica Moldova nu vor ieşi la libertate niciodată. Aceştia au fost condamnaţi la detenţiune pe viaţă. Şefa Direcţiei relaţii publice a Departamentului Instituţii Penitenciare (DIP), Ana Druţă, a declarat că cel mai tînăr dintre condamnaţi are vîrsta de 21 de ani, iar cel mai în vîrstă peste 60 de ani.

Potrivit datelor DIP, din numărul total de condamnaţi pe viaţă, cei mai mulţi sînt cu vîrsta cuprinsă între 30 şi 40 de ani, în proporţie de 40 la sută. Această categorie de vîrstă este urmată de deţinuţii cu vîrsta cuprinsă între 21 şi 30 de ani, care sînt în proporţie de 39 la sută, restul fiind cu vîrstă de la 40 de ani pînă la peste 60 de ani.

Ana Druţă a menţionat că dintre cei 88 de deţinuţi, marea majoritate, adică 79 de persoane au fost condamnate pentru omor, altele 7 persoane pentru banditism, 1 persoană pentru viol şi încă 1 persoană pentru acţiuni violente cu caracter sexual.

Din numărul total de condamnaţi la detenţiune pe viaţă, cei mai mulţi - circa 45 la sută au fost condamnaţi pentru prima dată, pentru a doua oară au fost condamnaţi circa 32 procente, iar restul au fost condamnaţi pentru a treia oară şi mai mult.

Printre cei 88 de deţinuţi, cei mai mulţi, în proporţie de circa 36 la sută au studii medii, restul - studii medii de specialitate, studii superioare incomplete şi 2 deţinuţi au studii superioare.

Numărul de 88 de deţinuţi condamnaţi la detenţiune pe viaţă reprezintă datele de evidenţă de la 1 septembrie 2011.

La moment, în total, în penitenciarele din Republica Moldova îşi ispăşesc pedeapsa peste 6 mii de deţinuţi.

Republica Moldova şi China au semnat un memorandum de cooperare între procurori

Procuratura Generală a Republicii Moldova a fost recent gazda unor înalţi oaspeţi de peste hotare. Este vorba despre conducerea Procuraturii din Republica Populară Chineză, care s-a aflat într-o vizită oficială în ţara noastră, la invitaţia Procurorului General, Valeriu Zubco.

Vizita omologilor chinezi survine ca rezultat al intensificării, în ultimii ani, a raporturilor de asistenţă juridică în materie penală între Procuraturile Republicii Moldova şi Republicii Populare Chineze.

Pe parcursul a trei zile de aflare la Chişinău, oaspeţii au avut mai multe întîlniri oficiale – cu conducerea Procuraturii Generale şi a Consiliului Superior al Procurorilor. De asemenea, ei au vizitat Procuratura Anticorupţie şi Procuratura municipiului Chişinău.

În cadrul discuţiilor au fost prezentate aspecte din legislaţia chineză şi moldavă, structurile, competenţele, organizarea şi funcţionarea organelor procuraturii din cele două ţări, aspecte practice.

Totodată, subiectele abordate au vizat, în mod special, şi relaţiile bilaterale ale instituţiilor respective din cele două state, accentul fiind pus pe găsirea unor modalităţi concrete de dezvoltare a acestora, prin semnarea unui memorandum de colaborare între Procuraturile Generale din Republica Moldova şi Republica Populară Chineză, fapt ce va contribui la edificarea bazei raporturilor în sferele de interes comun.

Cum a şi fost preconizat, Procurorul General Valeriu Zubco şi Yang Zhenjiang, Procurorul General-adjunct al Republicii Populare Chineze au semnat memorandumul privind cooperarea între cele două instituţii.

Parafat în sala de conferinţe a hotelului ,,Codru", memorandumul confirmă dorinţa de a menţine şi dezvolta cooperarea în baza principiilor justiţiei şi supremaţiei legii, aprofundarea dialogului bilateral sub aspectul prevenirii şi combaterii criminalităţii.

De menţionat că la ceremonia solemnă de semnare a respectivului document a fost prezent şi Fang Li, Ambasador Extraordinar şi Plenipotenţiar al Republicii Populare Chineze în Republica Moldova.

Părţile au căzut de acord să efectueze periodic schimburi reciproce de delegaţii, contacte directe între procurori, schimburi de informaţii şi date disponibile despre organizaţiile criminale, active în cele două ţări şi cu privire la infractorii implicaţi în aceste activităţi.

Făcînd referire la importanţa acestui act, Procurorul General Valeriu Zubco a subliniat că acesta are o însemnătate majoră pentru Procuratura RM, impunîndu-se ca o nouă etapă de parteneriat bilateral şi de sprijin în cooperare, fapt ce vine să contribuie la intensificarea asistenţei între ţările noastre, a schimbului de metodologii şi experienţă.

La rîndul său, Yang Zhenjiang, a menţionat că ,,acordul încheiat marchează un eveniment major în colaborarea tradiţională dintre cele două instituţii, prin consolidarea bazei oficiale a acţiunilor comune. Îmi exprim încrederea că dezvoltarea cooperării bilaterale pe dimensiunea consacrată de memorandum va fi marcată de rezultate deosebite, confirmînd profesionalismul procurorilor din ambele ţări".

Ca prim pas de implementare a prevederilor memorandumului, înaltul oficial i-a adresat lui Valeriu Zubco, invitaţia de a vizita în cel mai scurt timp, Procuratura Generală a Chinei, aceasta fiind acceptată cu plăcere de către Procurorul General al Republicii Moldova.

Memorandumul a intrat în vigoare de la data semnării lui şi este valabil pe o perioadă de 5 ani.

Din perspectiva internaţională, memorandumul semnat cu Procuratura din China reprezintă al optulea acord încheiat de Procuratura Generală a Republicii Moldova cu instituţiile similare de peste hotare, avînd deja semnate acte de acordare a asistenţei juridice internaţionale cu Procuraturile din Italia, România, Irlanda, Ungaria, Ucraina, Turcia şi Coreea de Sud.

Nadejda CHIŢAN

Preşedintele Curţii Constituţionale participă la un for în Ucraina

În perioada 15-17 septembrie 2011, preşedintele Curţii Constituţionale, Dumitru Pulbere, participă la conferinţa internaţională cu genericul ,,Protecţia drepturilor omului prin intermediul organelor justiţiei constituţionale: modalităţi şi probleme ale accesului direct", care îşi desfăşoară lucrările la Kiev, Ucraina. Forul, care a întrunit reprezentanţi ai organelor jurisdicţiei constituţionale din mai multe state europene şi din cadrul CSI, este dedicat aniversării a 15-a a Curţii Constituţionale din ţara gazdă şi este organizat în comun cu Comisia de la Veneţia a Consiliului Europei şi Fundaţia Germană pentru Cooperare Juridică Internaţională în cadrul deţinerii de către Ucraina a preşedinţiei Consiliului de Miniştri al Consiliului Europei.

Dumitru Pulbere prezintă la conferinţă raportul ,,Accesul direct la jurisdicţia constituţională prin intermediul subiecţilor cu drept de sesizare a Curţii Constituţionale şi oportunitatea instituirii plîngerii constituţionale în Republica Moldova".

Serviciul de presă al Curţii Constituţionale

Prelegeri ţinute de experţi europeni în domeniul libertăţii presei şi libertăţii de exprimare

Proiectul cu genericul ,,Libertatea Noilor Idei" (FONI), despre care v-am informat în unul din numerele anterioare ale publicaţiei noastre este în plină desfăşurare. Astfel, conform prevederilor proiectului, pe parcursul perioadei 16 septembrie - 21 octombrie, în fiecare zi de vineri, începînd cu ora 14.00 vor avea loc prelegeri ţinute de experţi europeni în domeniul libertăţii presei şi libertăţii de exprimare.

Intrarea la prelegeri este liberă. Prin urmare, statutul de beneficiar al proiectului îl pot obţine profesori şi studenţi ai Ciclului II de învăţămînt superior (masterat) de la Facultatea jurnalism şi ştiinţe ale comunicării a Universităţii de Stat din Moldova şi alte facultăţi ale USM, Institutul de Limbi şi Literaturi al Universităţii de Stat ,,Taras Shevcenko", din Tiraspol (TSU), precum şi reprezentanţi ai instituţiilor mass-media locale, organizaţiilor neguvernamentale autohtone, care promovează libertatea de exprimare, libertatea presei şi adunării paşnice a oficialilor de state.

Pe parcursul celor zece prelegeri preconizate a fi desfăşurate în cadrul proiectului ,,Libertatea Noilor Idei", beneficiarii vor audia lecţii cu tematici specifice ce ţin de libertatea de exprimare, libertatea presei şi obstacolele juridice privind implementarea acestor drepturi în practică.

Totodată, amintim că, timp de mai bine de un an, audienţii vor avea la dispoziţie să scrie materiale pentru presă, evidenţiind problematica drepturilor omului, care ulterior vor participa şi la un concurs, aceasta fiind una din condiţiile de bază. Toate materialele scrise vor fi publicate, iar primele trei articole, cele mai bune vor fi premiate. De asemenea, cei mai buni autori vor beneficia de stagii în cadrul unei organizaţii neguvernamentale locale. Ca rezultat, se mizează pe conştientizarea de către beneficiarii proiectului privind necesitatea stringentă a aplicării respectării drepturilor lor în domeniul libertăţii de exprimare.

Precizăm că ,,Libertatea Noilor Idei" (FONI) este un program de 15 luni, care are drept scop promovarea libertăţii expresiei, libertăţii presei şi cuvîntului în rîndurile generaţiilor tinere din Republica Moldova.

Acest proiect este finanţat de Uniunea Europeană şi implementat de Organizaţia de Drept Public European (EPLO) în cooperare cu Universitatea de Stat din Moldova (Facultatea jurnalism şi ştiinţe ale comunicării) şi Departamentul jurnalistică de la Institutul de Limbi şi Literaturi al Universităţii de Stat ,,Taras Shevcenko", din Tiraspol.

În cadrul proiectului săptămînalul juridic ,,Dreptul" are rolul de partener media.

Orarul prelegerilor:

16.09.2011

14.00 – ,,Aplicarea legii şi eliminarea obstacolelor juridice ce ţin de libertatea jurnaliştilor".

23.09.2011

14.00 – ,,Vechile întrebări într-o lume nouă: Etica jurnalismului global".

16.00 – ,,Etica jurnalismului".

30.09.2011

14.00 – ,,Mass-media independentă în sistemele democratice contemporane. Caz din România".

16.00 – Studiu de caz naţional: ,, Cadrul legal al Greciei şi de politici pentru libertatea mass-media – cadrul legal al ţărilor europene".

07.10.2011

14.00 – ,,Cadrul juridic european în domeniul libertăţii de exprimare".

14.10.2011

14.00 – ,,Libertatea presei în cadrul legislaţiei internaţionale privind drepturile omului şi jurisprudenţa CEDO".

16.00 – ,,Etica jurnalismului".

21.10.2011

14.00 – ,,Analiza comparativă a mecanismelor de realizare a libertăţii de exprimare, a presei în Europa şi în întreaga lume".

16.00 – ,,Cadrul juridic internaţional în domeniul libertăţii de exprimare".

Cor. DREPTUL

Libertatea religiei şi a credinţei în Moldova: Progrese şi provocări

În ultima perioadă, Republica Moldova a realizat progrese remarcabile în domeniul drepturilor omului, inclusiv la capitolul libertăţii religiei sau credinţei. Cu toate acestea, există încă provocări importante în faţa autorităţilor responsabile, de a asigura respectarea deplină a drepturilor omului pentru toţi, pe bază de nondiscriminare şi egalitate. Acestea sînt doar cîteva din concluziile raportorului special al Organizaţiei Naţiunilor Unite privind libertatea religiei sau credinţei, Heiner Bielefeldt, care a întreprins, recent, o vizită în Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană.

Scopul vizitei raportorului special al ONU a fost de a identifica bunele practici, precum şi obstacolele existente în calea exercitării depline a libertăţii religiei sau credinţei. În cele opt zile petrecute în ţara noastră, Heiner Bielefeldt a avut mai multe întrevederi cu reprezentanţi de rang înalt ai Guvernului, membri ai Parlamentului, reprezentanţi ai sistemului judiciar, avocaţi parlamentari (instituţia ombudsmanului), autorităţi locale, reprezentanţi ai comunităţilor religioase, jurnalişti şi organizaţii ale societăţii civile antrenate în apărarea drepturilor omului. Discuţiile au avut loc nu doar în Chişinău, dar, de asemenea, în diferite oraşe, cum ar fi Bălţi, Orhei şi Tiraspol.

Potrivit oficialului ONU, situaţia libertăţii de religie sau convingeri s-a îmbunătăţit în ultimii ani. Astfel, spre deosebire de represiunea şi persecuţia dură în timpul erei sovietice, astăzi, membrii comunităţilor religioase pot practica, în general, religia sau convingerile lor, liber şi fără teamă de interferenţe nejustificate din partea Guvernului.

În acelaşi timp, diferite discuţii au relevat o serie de provocări existente în Republica Moldova. Membrii minorităţilor religioase au semnalat în mod repetat manifestări de lipsă de respect şi chiar unele incidente de intimidare sau de vandalism, ce ar fi comise de unii adepţi ai Bisericii Ortodoxe. Acest lucru afectează în special evreii, musulmanii şi membrii grupurilor evanghelice. Deşi cîteva cazuri de conflict au fost soluţionate cu succes, în societate se observă un oarecare scepticism în ceea ce priveşte eficienţa sistemului judiciar şi a altor remedii oficiale furnizate de către Stat.

La finalul vizitei sale în Moldova, expertul ONU a delimitat unele probleme specifice statului nostru, pornind de la cadrul legal şi încheind cu educaţia în şcoală.

În ceea ce ţine de cadrul juridic naţional al Republicii Moldova, acesta prevede o protecţie largă a libertăţii de religie sau convingeri, drept garantat prin articolul 31 al Constituţiei din 1994, de rînd cu alte drepturi, cum ar fi egalitatea în faţa legii. În acelaşi articol, Republica Moldova stabileşte auto-înţelegerea sa ca un stat laic. Totodată, Moldova a ratificat un şir de instrumente internaţionale şi regionale în domeniul drepturilor omului. În situaţii de conflict sau în cazuri de neconcordanţă între dispoziţiile naţionale şi cele internaţionale ale drepturilor omului, Constituţia acordă prioritate în mod explicit dreptului internaţional. În aceeaşi ordine de idei, Legea din 2007 privind cultele religioase şi părţile lor componente reafirmă angajamentul pentru libertatea de religie sau convingeri, care este expusă cu un domeniu de aplicare mai larg decît în Constituţie. Actul prevede că libertatea de religie sau convingeri include dreptul de a-şi schimba religia sau convingerile şi de a profesa şi manifesta convingerile religioase în privat şi în public, singur şi în comunitate cu alţii, precum şi dreptul de a nu profesa o religie sau o convingere. Aceeaşi lege acordă prioritate normelor internaţionale în domeniul drepturilor omului, în orice caz de conflict sau inadvertenţă.

Cu toate acestea, după cum arată un studiu realizat recent de către Ministerul Justiţiei, este loc şi de mai bine. În acest context, este salutabil procesul de reformă în curs de desfăşurare pentru a revizui Legea din 2007 privind cultele religioase şi părţile lor componente.

Raportorul ONU acordă un loc aparte problemei privind poziţia predominantă a Bisericii Ortodoxe, pe care o evidenţiază drept una semnificativă. Heiner Bielefeldt relevă că Biserica Ortodoxă se bucură de un statut privilegiat în contradicţie cu garanţia constituţională a unui stat laic. Mai mult decît atît, sectoare importante ale societăţii au tendinţa de a echivala identitatea naţională cu tradiţia ortodoxă. „Iar invocarea ortodoxiei în interesul politicii identităţii colective ar putea avea consecinţe grave pentru implementarea nediscriminatorie a libertăţii de religie sau convingeri pentru toată lumea. În plus, poate fi împiedicată dezvoltarea unei culturi publice de respectare a diversităţii", atenţionează acesta.

Expertul analizează şi relaţia dintre adepţii diferitelor religii şi credinţe, inclusiv cei care se identifică drept non-credincioşi, pe care o apreciază drept una paşnică în ţară. El opinează că Republica Moldova nu este, în prezent, sfîşiată de conflicte violente religioase.

Cu toate acestea, încă mai trebuie dezvoltată o cultură de comunicare interreligioasă, atîta timp cît mai există dovezi ale unor manifestări de lipsă de respect faţă de minorităţi şi chiar unele incidente de intimidare sau de vandalism, în special în zonele rurale de pe ambele maluri ale Nistrului.

În raport se menţionează că, în timp ce membrii minorităţilor religioase nu se confruntă cu probleme atunci cînd practică religiile lor în limitele caselor lor de cult sau în alte setări private, ei pot întîmpina dificultăţi atunci cînd încearcă să organizeze ceremonii religioase, cum ar fi procesiuni sau întruniri, în sfera publică. Totodată, oamenii se plîng că, în zonele rurale, autorităţile, de obicei, nu permit astfel de activităţi publice, fără a se consulta în prealabil cu preotul ortodox din localitate, care, la rîndul său, va utiliza, cel mai probabil, dreptul de veto asupra prezenţei unui cult concurent în locurile publice. Din perspectiva drepturilor omului, o astfel de practică este inacceptabilă, or libertatea de religie sau convingeri include în mod clar posibilitatea cuiva de a-şi profesa şi manifesta convingerile, atît în privat, cît şi în public. În plus, musulmanii par a fi expuşi la stereotipuri şi prejudecăţi grele din partea anumitor sectoare ale societăţii.

„Unele grupuri merg pînă într-acolo, încît solicită în mod explicit şi de multe ori agresiv, menţinerea adepţilor altor confesiuni - cum ar fi protestanţii, evreii şi, în special, musulmanii - într-o situaţie de marginalizare. Deşi aceste grupuri extremiste par să reprezinte doar o minoritate mică, aparent, ele nu sînt criticate în cadrul bisericii, ceea ce conduce la percepţia că dînşii vorbesc, oarecum, în numele credincioşilor ortodocşi din ţară, în general, precum şi cu acordul tacit al autorităţilor bisericii", se precizează în studiu.

Legile Republicii Moldova conţin o serie de dispoziţii, atît în Codul penal, cît şi în Codul cu privire la contravenţiile administrative, care interzic incitarea la ură împotriva membrilor grupurilor religioase. Nu este clar, însă, în ce măsură şi în ce mod aceste legi sînt puse în aplicare în practică.

„În vederea îmbunătăţirii în continuare a condiţiilor pentru o respectare nediscriminatorie a libertăţii religiei sau credinţei, este nevoie, întîi de toate, de o cultură publică de apreciere a diversităţii. Guvernul ar trebui să preia conducerea în acest sens, de exemplu, prin emiterea unei legi anti-discriminare robuste, prin facilitarea comunicării interreligioase, prin investirea în educaţie civică şi pledoarie împotriva incitării la ură religioasă", subliniază expertul.

Şi la capitolul implementării prevederilor legale în realităţile de zi cu zi există anumite carenţe. Astfel, deşi Legea din 2007 privind cultele religioase şi părţile lor componente stabileşte criteriile pentru înregistrarea cultelor religioase, pare să mai existe încă o oarecare incertitudine în jurul procedurii de înregistrare. Membrii minorităţilor religioase, majoritatea cărora au reuşit, în sfîrşit, să obţină statut de înregistrare, s-au plîns, în mod repetat, pe faptul că procedura este greoaie, consumatoare de timp şi birocratică. Conform informaţiilor primite, aceştia de multe ori nu au înţeles motivele pentru refuzul cererii lor. Comunităţile religioase neînregistrate nu au un statut de persoană juridică, ceea ce înseamnă că acestea nu pot recurge la acţiuni colective legale. Ministerul Justiţiei a ţinut să precizeze că acestea pot, totuşi, practica religia lor în mod liber şi că activităţile acestor grupuri nu sînt considerate ilegale.

De menţionat că, în regiunea transnistreană, o nouă lege emisă în 2009 obligă toate comunităţile religioase să se reînregistreze în scopul menţinerii sau obţinerii statutului legal. Pe durata unei perioade de zece ani după înregistrare, pe care un reprezentant de rang înalt al autoproclamatelor autorităţi transnistrene a numit-o „perioada de probă", comunităţile religioase trebuie să trăiască cu unele restricţii, de exemplu în ceea ce priveşte difuzarea de literatură şi manifestările publice ale convingerilor lor la tv, radio sau alte surse mass-media. Aceste restricţii împiedică orice comunicare publică a comunităţilor religioase, prin urmare, încălcînd libertatea de a-şi manifesta religia sau convingerea. Nu este clar, pînă la urmă, care este situaţia de drept şi de facto a grupurilor religioase neînregistrate în această regiune.

Un capitol aparte al raportului vizează educaţia în şcoală, apreciată drept una de o importanţă primordială în orice încercare de eradicare a stereotipurilor şi prejudecăţilor existente şi în vederea promovării unei atmosfere de apreciere a diversităţii, inclusiv în sfera religiei sau convingerii. „Educaţia civică, care constituie o parte obligatorie a curriculum-ului naţional în Republica Moldova, poate juca un rol important în această privinţă. Programele de educaţie civică includ informaţii cu privire la diversitatea religioasă şi de credinţă, precum şi drepturile omului în general", menţionează raportorul ONU.

Sistemul şcolilor publice din Moldova este unul laic şi nu prevede educaţie religioasă obligatorie. Cu toate acestea, în baza unei hotărîri a Guvernului din august 2010, educaţia religioasă a fost inclusă în planul de învăţămînt pe bază de voluntariat. Potrivit Ministerului Educaţiei, toate cultele religioase înregistrate au fost invitate să participe la consultări cu privire la noul curriculum. Cei care au răspuns la invitaţia de participare au stabilit, în cele din urmă, două grupuri, fiecare dintre care a elaborat curriculum-ul său separat: un grup a fost compus din diverse confesiuni ortodoxe, căruia, de asemenea, i s-a alăturat Biserica Romano-Catolică, celălalt grup a fost format dintr-o coaliţie de confesiuni protestante.

Deşi Ministerul Educaţiei a subliniat caracterul facultativ al instruirii religioase, lucru care pare să fie clar la nivel de reglementare juridică, există dubii cu privire la implementarea efectivă în practică a acestuia. Studiul scoate la iveală că unii preoţi sau directori îşi folosesc autoritatea în şcoli, pentru a îndemna elevii să aducă semnăturile părinţilor lor pentru a se înscrie la orele de educaţie religioasă. Avînd în vedere sensibilitatea acestei probleme, este important ca Guvernul să informeze în mod activ populaţia, pentru a clarifica statutul opţional al instruirii religioase. „Asigurarea protecţiei eficiente a copiilor, împotriva eventualelor presiuni din partea conducerii şcolii, clerului bisericesc, altor copii sau oricărei alte părţi ar trebui să fie o prioritate", punctează Heiner Bielefeldt.

În încheiere, oficialul ONU menţionează că societatea moldovenească a fost şi continuă să se afle, într-un proces de transformare rapidă. Punerea în aplicare a standardelor privind drepturile omului ocupă un loc important pe agenda Guvernului şi au fost realizate progrese semnificative în această direcţie. Aceasta include libertatea de religie sau convingeri, un drept al omului în mare măsură respectat în Republica Moldova. Membrii diferitor orientări, inclusiv minorităţi mici, în general, pot practica religia sau convingerile primare fără interferenţe excesive din partea statului.

„Am remarcat multe semne de bunăvoinţă şi exemple pozitive de angajament profesional în Republica Moldova, lucruri care oferă un motiv bun pentru a vedea perspectivele pentru drepturile omului în această ţară într-o lumină optimistă", concluzionează autorul raportului.

Menţionăm că misiunea raportorului special, Heiner Bielefeldt, va rezulta într-un raport către Consiliul Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Drepturile Omului, care urmează a fi prezentat în martie 2012, şi care va include şi recomandări pentru consolidarea exercitării efective a libertăţii religiei sau credinţei în Republica Moldova.

Lilia DUMINICA

Recruţii şi militarii din Transnistria, cetăţeni ai R. Moldova – ostatici în propria ţară

Drepturile recruţilor şi a militarilor din regiunea de est a Republicii Moldova constituie un subiect aproape tabu pentru autorităţile de la Chişinău. Astfel, de cele mai multe ori, societatea civilă este cea care bate alarma asupra ilegalităţilor şi situaţiilor dificile cu care se confruntă aceştia.

Tinerii sînt recrutaţi şi înrolaţi forţat în structuri paramilitare ilegale, iar odată ajunşi acolo, sînt umiliţi şi trataţi de multe ori inuman, fără a-şi putea apăra drepturile fundamentale. Acestea sînt principalele concluzii prezentate în cadrul conferinţei internaţionale cu genericul „Drepturile recruţilor şi militarilor în regiunea de est a Republicii Moldova – paralela cu alte regiuni de conflict în CSI”, care a avut loc recent, la Chişinău.

La eveniment au participat reprezentanţi ai Parlamentului, Armatei Naţionale, MAI, Procuraturii Generale, ai Centrelor Militare şi Secţiilor Militare raionale, experţi internaţionali şi reprezentanţi ai societăţii civile, inclusiv din regiunea transnistreană.

Potrivit directorului Asociaţiei „Promo-LEX”, Ion Manole, Republica Moldova este un stat unic. „Pe teritoriul său există 3 structuri armate diferite: structurile constituţionale (Armata Naţională), Armata Rusă (care staţionează contrar voinţei autorităţilor R. Moldova şi contrar obligaţiilor asumate la nivel internaţional de către Federaţia Rusă), precum şi structuri paramilitare ilegale”, menţionează sursa citată. Din această cauză, explică Ion Manole, drepturile a mii de persoane din regiune sînt grav încălcate. Pe de o parte, administraţia regiunii de peste 20 de ani încalcă normele legale şi drepturile omului în regiune, în timp ce autorităţile constituţionale se limitează la monitorizarea situaţiei, atitudine prin care ignoră obligaţia sa directă de a proteja drepturile şi interesele locuitorilor acestei zone. „Constatăm discriminarea celor peste 500 000 persoane de către autorităţile constituţionale”, subliniază Ion Manole.

Prezent la eveniment, Iurie Dominic, general de brigadă, şeful Marelui Stat Major al Armatei Naţionale, comandant al Armatei Naţionale, a ţinut să menţioneze importanţa dialogului dintre forţele armate şi societatea civilă, subliniind necesitatea derulării de iniţiative comune în vederea unei mai bune informări şi cunoaşterea drepturilor şi libertăţilor, atît a militarilor, cît şi a civililor.

Participanţii la eveniment s-au referit şi la procesul de reformare a forţelor armate în ţările CSI, regiunile de conflict Osetia de Sud şi Abhazia, dar şi la statutul şi respectarea drepturilor militarilor. Informaţii în acest sens au fost prezentate de către reprezentanţii Ministerului Apărării, dar şi ai societăţii civile din Ucraina, Rusia, Belarus, Armenia şi Tadjikistan.

În acest context, experţii au ţinut să explice statutul juridic al forţelor militare din regiunea de est a Moldovei. Potrivit lui Valeriu Cuşnir, doctor habilitat în drept, profesor universitar, formaţiunile militare nestatale din regiunea transnistreană au fost formate contrar dreptului internaţional şi naţional. „Potrivit Constituţiei RSSM, doar Sovietul Suprem, ca organ suprem al puterii de stat, era abilitat să adopte măsuri în limitele determinate de Constituţie pentru apărarea şi securitatea statului. O altă autoritate, un alt organ, sau chiar o altă persoană, nu aveau atribuţii în domeniul apărării şi securităţii statului, inclusiv în ceea ce priveşte constituirea formaţiunilor militare. Altfel spus, formaţiunile paramilitare create în stînga Nistrului au un caracter ilegal”, precizează Valeriu Cuşnir. Mai mult ca atît, expertul susţine că aceste formaţiuni prezintă un pericol social sporit la adresa securităţii naţionale.

În aceeaşi ordine de idei, generalul-maior în rezervă Victor Gusleacov a menţionat că drept temei pentru constituirea şi stabilirea structurilor paramilitare în stînga Nistrului a servit Acordul din 1992 de încetare a focului. „Acest document nefiind ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova şi, respectiv, Duma de Stat a Federaţiei Ruse, după cum prevăd normele internaţionale, rămîne a fi unul ilegal, la fel ca şi prezenţa structurilor paramilitare în zonă”, a punctat Victor Gusleacov.

Chiar şi experţi ruşi recunosc că, în autoproclamata rmn, nu este totul atît de bine precum se prezintă. După o vizită la una din unităţile militare din regiunea transnistreană ce aparţine Federaţiei Ruse, expertul independent din Habarovsk, Pavel Shmacov, a relatat despre lacunele normelor locale ce ţin de apărarea drepturilor militarilor. Potrivit lui, un lucru foarte grav este că aceştia sînt lipsiţi de posibilitatea de a depune vreun recurs pentru faptele de abuz sau alte încălcări.

Şi juristul „Promo-LEX”, Alexandru Zubco, a făcut referire la drepturile militarilor din Transnistria. Potrivit acestuia, „tinerii recruţi din regiunea transnistreană, cetăţeni ai Republicii Moldova, sînt forţaţi, pe teritoriul R. Moldova, să servească unui regim anticonstituţional în structurile paramilitare ilegale. Iar în cazul în care aceştia refuză aşa numita înrolare, ei sînt urmăriţi penal, sancţionaţi şi condamnaţi la închisoare”. Potrivit unor date neoficiale, anual, peste 400 de tineri sînt anunţaţi în căutare pentru „eschivarea” de la înrolare. Mai mulţi beneficiari ai Asociaţiei „Promo-LEX” au reclamat cazuri de abuz fizic, maltratări, estorcări de bani şi bunuri, de violenţă în unităţile militare din regiunea de est. Potrivit juristului, fenomenul „înrolării forţate”, nu este altceva decît o privare ilegală de libertate.

În final, experţii internaţionali şi reprezentanţii societăţii civile care au participat la eveniment au ţinut să sublinieze importanţa unui astfel de eveniment pentru consolidarea efortului şi capacităţilor de promovare a standardelor internaţionale în respectarea drepturilor recruţilor şi militarilor.

Conferinţa a fost organizată în cadrul proiectului de cooperare transfrontalieră: „Reţea transnaţională pentru protecţia drepturilor recruţilor şi militarilor în termen: fortificarea tinerilor în situaţii de discriminare din partea statului”, finanţat de către Uniunea Europeană prin Instrumentul European pentru Democraţie şi Drepturile Omului (IEDDO). Proiectul este implementat de către Şcoala de Economie şi Ştiinţe Politice din Londra şi Asociaţia „Promo-LEX”, în calitate de partener local.

Lilia DUMINICA

Cinologii moldoveni şi colegii lor patrupezi premiaţi la competiţii internaţionale

Cinologii moldoveni, dar şi colegii patrupezi ai acestora sînt înalt apreciaţi de către comunitatea internaţională. Recent, Republica Moldova a luat două premii la prima competiţie-poliatlon între structurile cinologice ale ţărilor CSI. În cadrul concursului, care s-a desfăşurat la Moscova, Rusia, conaţionalii noştri au ocupat locurile II şi III.

La nominaţia „căutarea substanţelor narcotice în bagaje”, din cei 16 instructori-cinologi participanţi împreună cu prietenii patrupezi, Gheorghe Lupaşcu şi cîinele Dic au obţinut locul II, fiind întrecuţi doar de echipa din Federaţia Rusă şi urmaţi de cea din Republica Belarus. Totodată, locul III la nominaţia „căutarea substanţelor narcotice în încăpere” i-a revenit instructorului-cinolog Eugen Gorpin cu cîinele de serviciu Djafar, primele două locuri fiind cîştigate de ucraineni.

De asemenea, Colegiul Central de Arbitraj a menţionat cu Diplomă Specială profesionalismul arbitrului de categorie internaţională, acreditat de către Organizaţia Mondială a Vămilor la categoria „Drog şi produse de tutungerie”, Victor Popovici, şeful Centrului Cinologic al Republicii Moldova. „Abuzul de droguri distruge structura fiinţei umane, a familiei şi a societăţii. Este un subiect pe care toţi trebuie să îl luăm în serios. Sarcina noastră este să ne asigurăm că nu este loc pentru droguri în vieţile şi comunităţile noastre, iar experienţa acumulată este foarte benefică, deoarece consumul de droguri prezintă o problemă ce poate fi prevenită, tratată şi

controlată prin asigurarea că organele de lege îşi continuă buna activitate în depistarea şi confiscarea drogurilor”, a ţinut să menţioneze Victor Popovici la întoarcerea în ţară.

În aceeaşi ordine de idei, menţionăm că în scopul eradicării fenomenului de contrabandă cu substanţe narcotice, prin introducerea ilicită a acestora pe teritoriul Republicii Moldova, Serviciul Vamal a stabilit un regim mai drastic de verificare a mijloacelor de transport şi a bagajelor transportate. Anul acesta, instituţia vamală a încercat să sensibilizeze tinerii, consideraţi a fi ţinta cea mai uşoară a drogurilor, printr-o campanie de conştientizare a riscului consumului de stupefiante. În cadrul campaniei, a fost lansată o statistică despre traficul şi consumul de droguri pe teritoriul republicii, au fost organizate activităţi social-educative la Centrul Cinologic din Ocniţa, creat în anul 2007. Oraşul de reşedinţă a cinologilor dispune de 10 cîini antidrog şi 4 cîini antitabac, incluşi în graficul de serviciu la punctele de trecere a frontierei Republicii Moldova.

„Acolo unde drogurile preiau controlul, nici individul, nici familia, nici comunitatea nu mai sînt în siguranţă. Drogurile pot controla corpul şi mintea consumatorilor, cultivarea şi producţia pot controla agricultorii, traficul poate controla comunitatea”, subliniază reprezentanţii Serviciului Vamal.

Potrivit datelor statistice, în perioada 2003-2010, pe piaţa neagră din Republica Moldova au predominat droguri ca: heroina, canabisul, extasy şi cocaina. În ceea ce priveşte traficul internaţional de droguri, heroina este stupefiantul care tranzitează anual teritoriul ţării noastre.

Drogul marilor oraşe rămîne a fi cocaina şi pentru că dezvoltarea economică a centrelor urbane este una ascendentă, acest drog a ajuns să aibă un public-ţintă select şi a încetat să mai fie accesibil consumatorilor de rînd. Cocaina are un preţ mediu între 70 şi 120 de euro pentru un gram şi între 45 000 şi 90 000 de euro pentru un kilogram şi este consumată în cercuri restrînse, private, cum ar fi cluburile cu circuit închis.

Ultimele estimări la nivel mondial în ceea ce priveşte prevalenţa consumului de droguri în rîndurile populaţiei indică faptul că, 200 de milioane de oameni, adică 5% din populaţia globală, cu vîrsta cuprinsă între 15-64 ani, au consumat droguri ilicite cel puţin o dată în ultimele 12 luni.

Lilia DUMINICA

La solicitarea cititorilor

Ce spune legea despre învăţămîntul privat

Relaţiile din sfera învăţămîntului privat se reglementează de Legea învăţămîntului. Conform prevederilor acestei legi, instituţiile de învăţămînt privat se pot înfiinţa, reorganiza sau desfiinţa la iniţiativa persoanelor fizice şi juridice, cu acordul Ministerului Educaţiei, în formele prevăzute de legislaţia civilă pentru organizaţiile necomerciale.

Autorităţile publice, instituţiile publice, întreprinderile şi alte organizaţii de stat nu pot fi fondatori ai instituţiei de învăţămînt privat. Învăţămîntul privat se organizează şi funcţionează pe principiul nonprofit şi aplică cu stricteţe standardele educaţionale de stat. Înregistrarea de stat şi obţinerea licenţei constituie condiţii obligatorii pentru desfăşurarea activităţii instituţiei de învăţămînt privat.

Denumirea instituţiei de învăţămînt privat trebuie să includă tipul acesteia în conformitate cu legislaţia în vigoare. Capitalul statutar al instituţiei de învăţămînt privat trebuie să asigure realizarea scopurilor stabilite în Legea învăţămîntului şi fixate în statutul ei şi nu poate fi retras pe parcursul activităţii instituţiei de învăţămînt, cu excepţia cazurilor prevăzute de legislaţie.

Admiterea în instituţiile de învăţămînt privat se efectuează conform reglementărilor stabilite de Ministerul Educaţiei pentru instituţiile de stat. Transferarea elevilor şi studenţilor din instituţiile de învăţămînt privat în instituţiile de învăţămînt de stat se face în condiţiile stabilite de Ministerul Educaţiei. Absolvenţilor instituţiilor de învăţămînt privat care au susţinut examenele de absolvire li se eliberează acte de studii în condiţiile Legii învăţămîntului. În cazul în care instituţia de învăţămînt nu a fost acreditată pe parcursul anului de studii, absolvenţii anului de studii respectiv vor susţine, cu aprobarea Ministerului Educaţiei, examenele de absolvire în cadrul unei instituţii de învăţămînt acreditate. Diplomele sau certificatele eliberate de instituţiile de învăţămînt privat neacreditate sînt recunoscute ca echivalente ale actelor de studii eliberate de instituţiile de învăţămînt de stat numai în cazul în care examenele de absolvire au fost susţinute în conformitate cu standardele educaţionale de stat, în faţa comisiilor constituite de Ministerul Educaţiei în instituţii de învăţămînt acreditate.

Conducătorii instituţiilor de învăţămînt privat şi fondatorii acestora poartă răspundere de calitatea învăţămîntului, de condiţiile de educaţie şi instruire, în conformitate cu legislaţia în vigoare. Personalul de conducere din învăţămîntul privat este numit în funcţie de către fondatori în baza unui regulament, aprobat de Ministerul Educaţiei, şi trebuie să fie angajat cu norma de bază în instituţia de învăţămînt respectivă. Personalul de conducere nu are dreptul să deţină două funcţii concomitent sau să cumuleze o altă muncă prin contract şi să practice alte activităţi, cu excepţia celor ştiinţifice, didactice sau de creaţie.

Instituţiile de învăţămînt privat aplică programe şi planuri de studii, metode de instruire similare sau alternative celor de stat dacă acestea sînt avizate pozitiv de Ministerul Educaţiei şi asigură realizarea standardelor educaţionale de stat. În instituţiile de învăţămînt privat, posturile didactice se ocupă în aceleaşi condiţii şi în baza aceloraşi criterii stabilite pentru ocuparea posturilor didactice din învăţămîntul de stat. Retribuirea muncii în învăţămîntul privat se efectuează conform statutului propriu, legislaţiei muncii şi nu poate fi inferioară retribuirii din învăţămîntul de stat. Cadrele didactice din învăţămîntul privat preşcolar şi primar trebuie să aibă norma de bază în instituţia de învăţămînt respectivă. În instituţiile de învăţămînt privat de tip gimnazial, liceal, secundar profesional, mediu de specialitate şi superior universitar, cel puţin 60% din cadrele didactice trebuie să fie angajate cu norma de bază în instituţia de învăţămînt respectivă. Cadrele didactice şi auxiliare din învăţămîntul privat activează în baza legislaţiei şi contractelor de muncă încheiate cu conducerea instituţiei respective. În învăţămîntul privat, taxele de şcolarizare se stabilesc de fiecare instituţie de învăţămînt, în funcţie de cheltuielile necesare pentru realizarea scopurilor statutare, cu avizul Ministerului Educaţiei.

Finanţarea instituţiilor de învăţămînt privat se efectuează din sursele fondatorilor, din taxele de şcolarizare, din sponsorizări, credite, donaţii. Instituţiile de învăţămînt preşcolar, primar şi gimnazial pot beneficia, după acreditarea acestora, şi de finanţare de la bugetul de stat, în limitele normativelor instituţiilor de stat, în modul stabilit de Guvern. Instituţiile de învăţămînt privat nu pot fi înfiinţate prin privatizarea instituţiilor de învăţămînt de stat. Instituţiile de învăţămînt privat trebuie să dispună, cu titlu de proprietate, de bază materială adecvată pentru desfăşurarea procesului instructiv-educativ conform standardelor educaţionale de stat. Ele trebuie să dispună, în mod obligatoriu, de săli de studii, de laboratoare cu dotare corespunzătoare, de bibliotecă dotată cu fond de carte adecvat conţinutului disciplinelor şi nivelului instituţiilor şi constituită, în cazul instituţiilor de învăţămînt superior universitar, mediu de specialitate şi secundar profesional, din cel puţin 3 mii de titluri de carte. Autorităţile administraţiei publice locale pot transmite, contra plată, în proprietatea instituţiilor de învăţămînt privat clădiri, terenuri pentru construcţii, materiale pentru organizarea procesului instructiv-educativ. Ele pot contribui, de asemenea, la perfecţionarea cadrelor didactice, la întreţinerea elevilor şi studenţilor, precum şi la consolidarea bazei tehnico-materiale a instituţiilor de învăţămînt privat. Instituţiile de învăţămînt privat sînt obligate să prezinte Ministerului Educaţiei rapoarte de activitate anuale, precum şi alte informaţii, în conformitate cu legislaţia în vigoare. Persoanele fizice pot practica activităţi individuale de instruire (meditare) autorizate în condiţiile legii.

Armata Naţională instruieşte observatori militari pentru misiuni ONU şi OSCE

Trei reprezentanţi ai Ministerului de Interne şi 16 militari ai Armatei Naţionale învaţă specificul misiunilor de menţinere a păcii sub egida ONU şi OSCE, în cadrul unui curs organizat de Centrul de Instruire Continuă a Academiei Militare a Forţelor Armate „Alexandru cel Bun”. Cursul se desfăşoară în perioada 12-30 septembrie.

Militarii selectaţi sînt instruiţi de reprezentanţi ai Centrului Internaţional al Forţelor Armate ale Finlandei (FINCENT), precum şi de militari moldoveni care au experienţă în operaţiuni ONU. De specificat că odată certificaţi, ofiţerii în cauză vor fi detaşaţi în misiuni de menţinere a păcii sub egida ONU şi OSCE.

Cursul de instruire este bazat pe teorie şi practică. Partea teoretică include subiecte precum principiile de activitate ale ONU, tipuri de operaţiuni de menţinere a păcii, şi managementul stresului. Partea practică cu durată de o săptămînă, se va desfăşura în poligonul militar. Astfel, militarii vor fi implicaţi în patrulare, organizarea posturilor de observare, studierea şi utilizarea sistemelor computerizate şi de transmitere a informaţiei mobile.

„În cadrul orelor practice participanţii la curs vor fi evaluaţi de o echipă de experţi NATO. Totodată, este de menţionat că în baza evaluării cursului se va discuta posibilitatea aderării Centrului de perfecţionare continuă la Comunitatea centrelor de instruire pentru operaţiuni de menţinere a păcii (Peacekeeping Training Centres)”, a specificat directorul cursului, căpitanul Ion Ţinevschi.

Cursul pentru ofiţerii moldoveni care se pregătesc de misiuni în calitate de observatori militari în operaţiuni sub egida ONU şi OSCE se desfăşoară pentru a treia oară. În prezent, opt militari ai Armatei Naţionale participă în misiunile ONU din Liberia, Sudan şi Coasta de Fildeş.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

Intenţionez să închei un contract de ipotecă. Pentru aceasta vreau să cunosc unde se încheie un asemenea contract şi ce trebuie să conţină el.

Nicolae Enache, mun. Chişinău

Potrivit art.11 din Legea cu privire la ipotecă, contractul de ipotecă trebuie întocmit în formă scrisă şi autentificat notarial. Ipoteca trebuie să fie înregistrată în Registrul bunurilor imobile conform legislaţiei privind cadastrul bunurilor imobile. Contractul de ipotecă trebuie să conţină următoarele clauze esenţiale:

a) atributele de identificare a creditorului ipotecar şi a debitorului ipotecar, şi, după caz, a debitorului (numele sau denumirea, domiciliul sau sediul etc.);

b) acordul expres al debitorului ipotecar privind instituirea ipotecii în favoarea creditorului ipotecar;

c) determinarea obiectului ipotecii;

d) natura obligaţiei garantate cu ipotecă, aşa cum a fost stabilită între părţi;

e) valoarea de piaţă şi valoarea de înlocuire a bunului ipotecat, stabilite în raportul de evaluare;

f) valoarea de bază a creanţei garantate şi modul de determinare a sumelor adiţionale garantate prin ipotecă.

Părţile pot include şi alte clauze în contractul de ipotecă. Conform prevederilor aceluiaşi articol, este nulă clauza din contractul de ipotecă privind trecerea dreptului de proprietate asupra obiectului ipotecii către creditorul ipotecar în cazul neexecutării sau al executării necorespunzătoare a obligaţiilor asumate de către debitor.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(septembrie 2011, nr. 34(389)

Curtea de Conturi a depistat nereguli financiare la opt colegii din ţară

Curtea de Conturi a depistat nereguli în cazul a opt colegii din ţară. Instituţiile au încasat venituri ilicite şi au utilizat contrar destinaţiei banii pentru burse. Astfel, suma neregulilor financiare se ridică la cîteva milioane de lei.

Membrii Curţii de Conturi au declarat că executarea cheltuielilor pe parcursul anului de gestiune a fost făcută peste limita planului preconizat (2,1 milioane de lei) fapt ce a generat datorii creditoare în sumă de 1,4 milioane de lei. S-a depistat neîncasarea deplină a veniturilor de la studiile pe bază de contract, plata pentru chirie în cămine şi darea în arendă a bunurilor proprietare în sumă de 1,8 milioane de lei, ceea ce a dus la neacoperirea cheltuielilor de întreţinere a instituţiilor de învăţămînt.

Potrivit membrilor Ministerului Educaţiei, se va lua atitudine faţă de cei care au permis aceste încălcări.

Curtea de Conturi a examinat în prima şedinţă, rapoartele de audit ale unor instituţii de învăţămînt secundar şi mediu de specialitate, subordonate Ministerului Educaţiei, în anul bugetar 2010.

La şedinţă a fost prezentă actuala conducere a Ministerului Educaţiei, directorii instituţiilor de învăţămînt, unde a fost efectuat auditul. Fostul ministru Leonid Bujor, care trebuia să fie prezent la această şedinţă, a lipsit.

Citaţii în judecată

Curtea de Apel Economică solicită prezentarea reprezentanţilor: SRL „MoldTransTur" (succesor în drepturi a SRL „Auto-Business"), SA „Parcul de Autobuze din Bălţi", Ministerul Transporturilor şi Infrastructurii Drumurilor, SA „Registru-Corect", Ministerul Finanţelor, cet-lor: Avramenco Valeriu, Creţu Ion, Cazacu Ion, Cojocaru Mihail, Mîţu Ivan, Manoli Constantin, pentru data de 3 octombrie 2011, ora 13.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 129) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea: Agenţia Proprietăţii Publice privind rezilierea contractului.

Părţile prezente să prezinte procura corespunzătoare şi referinţă potrivit art.186 CPC al RM.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Preşedintele
Şedinţei de judecată Aureliu Colenco

❖❖❖

Curtea de Apel Chişinău solicită prezentarea cet. Popa Tudor, pentru data de 4 octombrie 2011, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. Teilor nr. 4, mun. Chişinău) în calitate de intimat în cauza civilă nr. 2a-2513/11 la cererea cet. Popa Tudor către „Asociaţia de gospodari a spaţiilor verzi" privind repararea prejudiciului cauzat.

Judecător Domnica Manole

❖❖❖

Curtea de Apel Economică solicită prezentarea reprezentantului SRL „Iurnix Exim", pentru data de 11 octombrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, et. 1, bir. 108) în calitate de intimat (pîrît) în proces cu SRL „Policontract" mun. Chişinău către SRL „Iurnix Exim", privind încasarea datoriei de 36 292,50 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare şi necomunicare instanţei despre motivele neprezentării cauza civilă se va examina în conformitate cu art.206 CPC.

Judecător Ala Nogai

❖❖❖

Curtea de Apel Economică, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului Asociaţiei Obşteşti „Limba noastră cea Română", cu sediul în mun. Chişinău, str. M. Kogălniceanu nr. 52 lit. A, pentru data de 19 octombrie 2011, ora 10.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 7) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Consiliul mun. Chişinău.

Prezenţa reprezentanţilor este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Boris Bîrca

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Dalvi&CO", pentru data de 5 octombrie 2011, ora 10.40, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Oliver Nord".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Proacvacom", cu sediul în mun. Chişinău, str. Decebal nr. 72/1, pentru data de 31 octombrie 2011, ora 8.45, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de „Luadrex" SRL, mun. Chişinău.

Judecător L. Andriaş

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Criconst/CO" cu sediul în mun. Chişinău, str. Decebal nr. 91, apt. 12, pentru data de 13 octombrie 2011, ora 8.40, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Vasan-Prim".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Voscalevschi Ivan, pentru data de 22 noiembrie 2011, ora 11.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă: SA „Asito" către SRL „Moldova-Astrovaz".

Judecător V. Orîndaş

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Gospodarenco Andrei, pentru data de 5 octombrie 2011, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Donica Mihail privind restituirea datoriei.

Judecător Maria Avornic

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Pilipco Cozeta, cu ultimul domiciliu cunoscut în mun. Chişinău, str. N. Testemiţanu nr. 29/2, apt. 82, pentru data de 11 octombrie 2011, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Molceanov S. către Limasov E. şi alţii privind declararea nulă a actelor juridice.

Judecător Nadejda Mazur

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Limasov Alexandr, cu ultimul domiciliu cunoscut în mun. Chişinău, str. Trandafirilor nr. 10, pentru data de 11 octombrie 2011, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Molceanov S. către Limasov E. şi alţii privind declararea nulă a actelor juridice.

Judecător Nadejda Mazur

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Cebotari Ştefan, pentru data de 11 octombrie 2011, ora 8.40, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) în calitate de pîrît în cauza civilă: Cebotari Victoria către Cebotari Ştefan privind desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreţinere.

Judecător Djeta Chistol

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Sevastian Ruslan, pentru data de 12 octombrie 2011, ora 8.40, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Seratilă Ala privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător Djeta Chistol

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cetlor: Struţa Nina, Nacu Maria, Nacu Igor, pentru data de 12 octombrie 2011, ora 16.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) în calitate de pîrîţi în cauza civilă: APLP 50/423 către Struţa Nina, Nacu Maria, Nacu Igor privind încasarea datoriei.

Judecător Djeta Chistol

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Vrabie Ion Grigore, cu ultimul domiciliu cunoscut în mun. Chişinău, localitatea Codru, str. Potîrnichii nr. 65, pentru data de 13 octombrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 39) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Serjantu Eugeniu.

Judecător E. Palanciuc

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Tuluc Iurie, a.n. 12.04.1969, cu ultimul domiciliu cunoscut în mun. Chişinău, str. V. Alecsandri nr. 89, apt. 7, pentru data de 14 octombrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Tuluc Viorica privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Braşoveanu

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Cojocaru Aliona domiciliată în mun. Chişinău, str. M. Sadoveanu nr. 26/1, apt. 147, pentru data de 20 octombrie 2011, ora 11.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de parte cointeresată în cauza civilă la contestaţia cet. Macariev S. către Poliţia Rutieră privind contestarea deciziei Poliţiei Rutiere.

Judecător A. Catană

❖❖❖

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Burlacenco Andrei Nicolae, a.n. 29.08.1980, cu viza de reşedinţă în or. Vatra, str. Ştefan Vodă nr. 33, apt. 2, pentru data de 21 noiembrie 2011, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 506) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Burlacenco Svetlana privind desfacerea căsătoriei ş.a.

Judecător Silvia Gîrbu

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Donţu Anatolii, pentru data de 3 octombrie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Arvat Elena privind încasarea pensiei alimentare.

Judecător Veronica Negru

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ganea Alexandr, pentru data de 31 octombrie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Caşu Valerii privind încasarea prejudiciului.

Judecător V. Micu

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Morozov Liubovi, pentru data de 18 noiembrie 2011, ora 8.45, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Morozov Pavel privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Veronica Negru

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Scoferţa Artur, pentru data de 10 octombrie 2011, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Tabarcea Ina către Scoferţa Artur, intervenient accesoriu Direcţia municipală pentru protecţia drepturilor copilului privind decăderea din drepturile părinteşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Mihaila

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Batrac Nicolai, pentru data de 30 septembrie 2011, ora 9.45, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Rînovschi Larisa privind încasarea datoriei.

Judecător Ludmila Ouş

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Svişci Maria Chiril şi Catuna Victor Ion, domiciliaţi în mun. Chişinău, str. Igor Vieru nr. 16/1, apt. 47, pentru data de 20 octombrie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315) în calitate de pîrîţi în cauza civilă intentată de Labutin Vasile privind încasarea sumei.

Judecător I. Mânăscurtă

❖❖❖

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Burlacu Vasile, pentru data de 29 septembrie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Boguş Ludmila privind restituirea sumei ce decurge din contractul de împrumut.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Procopciuc

❖❖❖

Judecătoria Drochia, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Arhirii Nicolae Vasile, domiciliat în or. Bălţi, str. Conev nr. 3/42, pentru data de 20 septembrie 2011, ora 8.30, la şedinţa de judecată (Drochia, str. 31 August 1989 nr. 7, bir. 4) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Gruşcă Svetlana Nicolae privind încasarea pensiei alimentare pentru întreţinerea copilului minor.

Judecător Ion Rusu

❖❖❖

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 şi art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet-nei Pascal Tatiana, născută la 23.11.1988, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Brînza, Cahul, pentru data de 3 octombrie 2011, ora 14.30, la şedinţa de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-1580/2011 intentată la cererea reclamantului Pascal Dumitru privind desfacerea căsătoriei.

Pîrîtei i se propune să prezinte referinţă şi probele de care dispune referitor la pricină. În caz de neprezentare a probelor şi de neprezentare a pîrîtei în instanţă, pricina va fi examinată în lipsa ei.

Judecător Vitalie Movilă

❖❖❖

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 şi art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet-nei Romanenco Ecaterina Dumitru, născută la 17.03.1958, cu ultimul domiciliu cunoscut: or. Cahul, str. V. Alecsandri nr. 100, pentru data de 6 octombrie 2011, ora 15.00, la şedinţa de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-1544/2011 intentată la cererea reclamantei Casîr Angela privind încasarea datoriei.

Pîrîtei i se propune să prezinte referinţă şi probele de care dispune referitor la pricină. În caz de neprezentare a probelor şi de neprezentare a pîrîtei în instanţă, pricina va fi examinată în lipsa ei.

Judecător Vitalie Movilă

❖❖❖

Judecătoria Făleşti solicită prezentarea cet. Dabadjanov Ighitali, domiciliat în satul Glinjeni, Făleşti, pentru data de 6 octombrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Făleşti, str. 1 Mai nr. 14, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Condrea Aliona privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător Valentin Trişnevschi

❖❖❖

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Caşcaval Valeriu Nicolae, domiciliat în satul Valea-Trestieni, Nisporeni, pentru data de 7 octombrie 2011, ora 14.00, la şedinţa de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-217/2011, intentată de Rusu Mihail privind repararea prejudiciului.

Judecător Rodica Costru

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Sîrbu Ivan Valerii, a.n. 08.06.1988, cu ultimul domiciliu în satul Susleni, Orhei, pentru data de 12 octombrie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, et. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Sîrbu Larisa privind încasarea cheltuielilor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorelia Varaniţă

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Ivanta Prim" cu sediul în Anenii Noi, satul Maximovca, str. Şcolară nr. 15/B, pentru data de 11 octombrie 2011, ora 8.40, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SC „Papermoon" SRL.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Veselov Oleg, pentru data de 7 octombrie 2011, ora 8.40, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Magari Larisa privind recunoaşterea pierderii dreptului la folosirea încăperii de locuit.

Judecător Liubovi Brînza

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. El Irani Ilias Adel, pentru data de 3 octombrie 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Mîrzac Natalia privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Lilia Lupaşco

❖❖❖

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Crăciun Lazăr, a.n. 1961, cu ultimul domiciliu în or. Nisporeni, str. Lăpuşniţa nr. 52, pentru data de 28 septembrie 2011, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, sala nr. 2, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-529/2011, intentată de Crăciun Eudochia privind desfacerea căsătoriei şi partajul averii.

Judecător M. Ulinici

❖❖❖

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet-lor: Petrov Vasilii şi Petrov Anisia, domiciliaţi în satul Bursuc, Nisporeni, pentru data de 4 octombrie 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, bir. 6) în calitate de reclamaţi în cauza civilă cu nr. 2-445/2011, privind anularea contractului de donaţie.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Diana Cristian

ANUNŢ

Caduc Veronica domiciliată în satul Bolţun, Nisporeni, anunţă pierderea certificatului de căsătorie cu nr. 2 din 23.05.1992 înregistrat la Primăria Bolţun raionul Nisporeni între Caduc Veronica şi Caduc Serghei.

Caduc Veronica

Aniversări

Nina BĂNĂRESCU, judecător Edineţ – 60 de ani

Mult stimată doamnă Nina Bănărescu,

În această zi marcantă pentru dumneavoastră vă aducem alese cuvinte de admiraţie şi recunoştinţă, sincere felicitări, urări de bine şi sănătate.

Avansarea prin muncă, efort şi elan pe treptele ierarhice juridice, poartă amprentele unei ireproşabile personalităţi, care cu siguranţă poate fi considerată un model de profesionalism, inteligenţă, verticalitate, probitate, pentru noile generaţii de jurişti.

Cu prilejul acestei deosebite aniversări, vă dorim multă sănătate, realizări dintre cele mai notorii şi să nu vă îndepărtaţi nici de acum încolo de acel ideal al profesiei, care a devenit expresia sufletului dumneavoastră.

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Boris Negru**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Mihai Buruiană**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Igor Ciobanu**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Maria Iftodi**, judecător Edineţ; **Veronica Nichitenco**, judecător Căuşeni; **Ion Secrieru**, judecător CA Chişinău; **Nicolae Costin**, judecător Grigoriopol; **Anatolie Pahopol**, judecător CA Chişinău; **Vadim Belous**, judecător Soroca; **Vladimir Rusnac**, judecător Cimişlia; **Anatolie Tuhari**, vicepreşedintele Judecătoriei Floreşti; **Sergiu Osoianu**, judecător Străşeni; **Viorel Morari**, procuror, şef interimar secţie, Procuratura Generală.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile astfel încît doar Dreptatea şi Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani!

membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi
Revista Naţională de Drept

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Scapă de cearcăne în mod natural

Cearcănele sînt o problemă „vizibilă" pentru majoritatea doamnelor, mai ales atunci cînd oboseala îşi spune cuvîntul.

Aceasta fiind cauza pentru care femeile sînt nevoite să apeleze la creme şi tratamente cosmetice pentru a estompa petele de culoare care trădează. Cum aceste tratamente sînt destul de costisitoare, îţi propunem cîteva remedii naturiste pentru a scăpa de cearcăne.

1. Castravetele. Taie două felii dintr-un castravete crud, apoi aplică-le pe ochi. Stai cu ochii închişi şi acoperiţi timp de 15 minute. Dacă ai cearcăne evidenţiate, fă acest tratament zilnic.

2. Linguri de inox răcite. Cît timp stai la duş, pune două linguri de inox în frigider. După 15 minute le poţi scoate şi aplica pe zonele cu cearcăne timp de zece minute. Temperatura scăzută contractă vasele de sînge care sînt de multe ori cauza nuanţei întunecate a pielii din jurul ochilor.

3. Ceaiul negru sau cel de tei. Înmoaie două pliculeţe de ceai negru în apă călduţă, apoi aşează-le pe ochi. Stai aşa maximum zece minute. O alternativă la ceaiul negru sînt compresele cu ceai de tei, rece sau călduţ.

4. Cartoful crud. Se poate aplica în formă de felii sau ras peste cearcăne. Se ţine 15 minute, apoi se îndepărtează cu apă călduţă.

5. Freacă palmele. În cazul în care pe lîngă cearcăne ai şi ochii umflaţi sau dacă îi simţi obosiţi, iată un remediu oricînd la îndemînă: freacă palmele una de alta rapid timp de un minut, apoi aplică-le ca un căuş în zona ochilor.

6. Crema hidratantă. Pielea deshidratată face vinişoarele din jurul ochilor mai vizibile şi în consecinţă şi cearcănele vor fi mai pronunţate. Fă-ţi un obicei din a folosi o cremă hidratantă pentru conturul ochilor în fiecare dimineaţă şi seară. Pentru un efect mai pronunţat păstrează crema la frigider.

7. Crema de protecţie solară. Foloseşte în zonele întunecate o cremă cu factor de protecţie mai mare decît cea aplicată pe restul feţei – astfel, zona de sub ochi nu se bronzează la fel de repede precum restul pielii, părînd mai deschisă la culoare. Apelează la această metodă pe tot parcursul anului.

8. Crema pentru tratamentul hemoroizilor. Cremele de acest fel conţin ingrediente (între care uleiul de rechin) cu efect împotriva pungilor de sub ochi şi contractă vasele de sînge, făcînd cearcănele mai puţin vizibile.

9. Somnul. Este, poate, cel mai important. Odihneşte-te cît mai mult. Un somn de şapte-opt ore poate face minuni în ceea ce priveşte cearcănele.

10. Alimentaţia echilibrată. Apariţia cearcănelor poate fi un semn al deficitului de vitamine K, B12 sau antioxidanţi. Consumă fructe şi legume (în special cele cu frunze verzi), redu consumul de sare (reţine apa în ţesuturi) şi nu uita să te hidratezi corespunzător.

11. Fumatul. Afectează circulaţia şi, pe lîngă problemele cu risc vital ce decurg de aici, face ca vasele de sînge să apară mai închise la culoare şi cearcănele să pară mai proeminente. Fă-ţi o favoare şi renunţă la fumat!

Meridian juridic

China vrea să legalizeze detenţia secretă

China intenţionează să modifice Codul penal pentru a permite detenţia la domiciliu într-un loc secret, o propunere denunţată de apărătorii drepturilor omului.

O astfel de lege, apreciază organizaţiile de apărare a drepturilor omului, ar legaliza „dispariţiile" opozanţilor regimului. Textul propune autorizarea poliţiei, cu acordul unui procuror, de a utiliza această formă de detenţie în afacerile privind securitatea naţională, terorismul şi afacerile importante de corupţie, în cazul în care rezidenţa supravegheată la domiciliu riscă să prejudicieze ancheta.

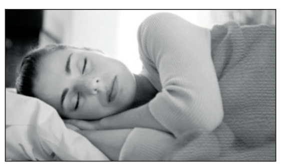
Rudele nu ar fi informate de locul de detenţie dacă acest lucru ar putea prejudicia ancheta. „Dacă această propunere este adoptată, va însemna legalizarea dispariţiilor care au devenit din ce în ce mai frecvente în ultima vreme", a declarat Joshua Rosenzweig, un oficial din cadrul Asociaţiei „Dui Hua", cu sediul la Hong Kong.

Zeci de avocaţi şi disidenţi au fost arestaţi sau au „dispărut" în ultimele luni în China, între care artistul Ai Weiwei, într-o campanie de reprimare a disidenţei lansată după apelurile pe Internet la manifestaţii ca acelea care afectează lumea arabă. Ai Weiwei a fost eliberat în iunie, după ce a petrecut trei luni într-un loc secret.

CALEIDOSCOP

Femeile dorm mai mult, dar bărbaţii se odihnesc mai bine

Femeile au tendinţa să doarmă mai mult şi mai adînc decît bărbaţii, trezindu-se de mai puţine ori în timpul nopţii, însă bărbaţii au un somn mai satisfăcător, arată un nou studiu

Pentru că odihna are un rol atît de important în sănătate, oamenii de ştiinţă au cercetat diferenţele între sexe cînd vine vorba de dormit: „În medie, femeile dorm mai mult ca bărbaţii, în schimb, ele sînt mai sănătoase ca bărbaţii. E posibil ca între aceste două aspecte să existe o legătură", a declarat unul dintre cercetători.

De asemenea, pentru că femeile au somnul mai adînc, ele rezistă mai mult timp fără să se odihnească, spre deosebire de partenerii lor, însă în acelaşi timp, ele au cu 50% mai multe şanse să sufere de insomnie spre deosebire de ei.

Oamenii trişti reţin mai uşor feţele

Persoanele care sînt în marea parte a timpului deprimate, au o memorie mai bună decît cele care sînt vesele, au descoperit psihologii din Marea Britanie.

Rezultatele cercetării, la care au participat studenţii de la Anglia Ruskin University din Marea Britanie, arată că persoanele nefericite reţin mai uşor unele lucruri, cum ar fi liste de cuvinte sau feţele celor din jur. Pentru a afla cum tristeţea afectează gîndirea, oamenii de ştiinţă le-au arătat studenţilor mai multe portrete, apoi, după o scurtă pauză, le-au arătat o altă listă cu portrete, printre care se aflau şi primele, iar voluntarii au trebuit să le aleagă pe acelea care au făcut parte din prima serie de imagini. Studenţii nefericiţi au recunoscut mai multe imagini faţă de cei cu o stare de spirit mai bună.

Psihologii de la universitatea britanică sînt de părere că persoanele triste reţin mai bine feţele şi înţeleg mai bine mediul înconjurător pentru că sînt mai atente la detalii, dar încă nu cunosc cum afectează tristeţea modul de a gîndi în totalitate.

Mireasă invitată la propria nuntă! Habar n-avea că se mărită

Shawn i-a pregătit logodnicei sale nunta la care visa! Timp de un an, i-a tot pus întrebări despre cum ar vrea să fie ceremonia şi a organizat totul exact aşa cum ea şi-a imaginat.

Tînărul a reuşit să transforme ceea ce urma să fie o nuntă obişnuită în una extraordinară.

„Din august 2010, i-am tot pus întrebări. Unde să aibă loc nunta, mi-a spus că pe plajă, sîntem pe plajă. Mi-a spus că vrea să aibă mingi de hîrtie, cine vrea să-i fie domnişoară de onoare, cine să fie invitaţii, să aibă loc pe plajă şi să fie plin de lumînări. Am făcut ca totul să fie aşa cum şi-a dorit", le-a spus bărbatul invitaţilor.

Colin, mireasa, habar n-avea ce o aştepta cînd a sosit la „petrecere". Cînd a ajuns, Shawn a întîmpinat-o şi a cerut-o în căsătorie: „Te iubesc foarte mult. Am făcut ceva special pentru tine. Este nunta ta. Te măriţi astăzi. Vrei să te măriţi cu mine?".

Emoţionată, tînăra a spus „Da, mă mărit cu tine… Azi, chiar acum".

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere" din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. **Pentru vizitatori:** intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 38 sp